

Eesmärk	Nr	Peamine tegevus	Ülesanded kavandatud tegevuse elluviimiseks	Teostamise aeg	Vastutaja 2020+	Märkused 2020
Olemasolevale asustusstruktuurile toetava mitmekesise ja valikuvõimalusi pakuva elu- ja majanduskeskkonna kujundamine. Töökohtade, haridusasutuste ja mitmesuguste teenuste kättesaadavuse tagamine toimepiirkondade sisese ja omavahelise sidustamise kaudu	1.	Riigi planeeringute koostamine	Mereala ruumiline planeerimine	2012–2024	Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium	Pärnu ja Hiiu maakondades koostatud ja kehtestatud, üleriigilise planeeringuna koostamisel. Hiiu merealal algatatakse planeering tuuleenergeetika teema lahendamiseks.
	2.		Rail Balticu raudteetrassi koridori asukoha määramine	2012–2021	Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium	Trassikoridor määramiseks vajalikud Harju, Rapla ja Pärnu maakonnaplaneeringud kehtestatud. Riigikohtu otsusega tühistatud lõigus uuendatakse maakonnaplaneeringu menetlust.
	3.		Optimaalse ja sidustatud kergliiklusteede võrgustiku kavandamine	2012–2023	Rahandusministeerium, kohalikud omavalitsused	Võrgustik maakonnaplaneeringu tasandil kavandatud ja kehtestatud, täpsemalt lahendatakse KOV tasandil, sh üldplaneeringutega ja asjakohaste projektidega.
	4.		Maavarade teemaplaneeringud	2020-2025	Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Lisatud 2020
	5.		Pärnu jõe teemaplaneering		Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium/ Keskkonnaamet, kohalikud omavalitsused	Lisatud 2020
	6.		Soela väina püsiühenduse kavandamine	Teostatakse vastavalt valdkondlikule prioriteetsusele	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium	Lisatud 2020
	7.		Suure väina püsiühenduse riigi eriplaneering	2020-2026	Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium	Lisatud 2020
	8.		Riigi eriplaneeringud põhimaanteedele asukohtades, kus tee asukoht ei ole täpse planeeringuga lahendatud, juhul kui kohalik omavalitsus küsimust üldplaneeringuga ei lahenda (Viru-Nigula, Häädemeeste)	Koostatakse vastavalt valdkondlikule prioriteetsusele ning eelarveliste vahendite olemasolul	Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Maanteeamet, kohalikud omavalitsused, Keskkonnaministeerium	Lisatud 2020
	9.		Tallinna ringraudtee asukoha määramine	Teostatakse vastavalt valdkondlikule prioriteetsusele ning eelarveliste vahendite olemasolul	Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium	Lisatud 2020
	10.		Vastavalt vajadusele raudteeõgvenduste asukohtade määramine ühenduse kiirendamiseks (vt ka ühenduskiiruste suurendamine allpool)	Teostatakse vastavalt valdkondlikule prioriteetsusele ning eelarveliste vahendite olemasolul	Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium, kohalikud omavalitsused	Lisatud 2020
	11.		Tuumajaama ja juurde kuuluva taristu (sh elektrivõrk) asukohavaliku teostamine riigi eriplaneeringuga juhul kui langetatud on põhimõttelised otsused tuumaenergeetika arendamiseks Eestis	Koostatakse vastavalt riiklikule prioriteetsusele peale põhimõtteliste otsuste langetamist tuumaenergeetika arendamiseks Eestis.	Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium	Lisatud 2020
	12.		Tallinn-Helsingi tunneli riigi eriplaneeringu koostamine tunneli asukohavalikuks ning tehniliste lahenduste otsustamiseks riikidevaheliste kokkulepete kohaselt ning riikide juhtimisel.	Koostatakse riikidevaheliste kokkulepete ja riiklike prioriteetide kohaselt	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium	Lisatud 2020
	13.		Keskpolügooni riigi eriplaneering	Koostamisel	Kaitsemministeerium, Rahandusministeerium	Lisatud 2020
	14.		Soodla harjutusvälja riigi eriplaneering	Ettevalmistamisel	Kaitsemministeerium, Rahandusministeerium	Lisatud 2020
	15.	Ruumilise planeerimise suuniste väljatöötamine	Avalikku huvi väljendavate, ruumi kvaliteeti parandavate, energiatõhususe	Pidev tegevus	Rahandusministeerium, muud ministeeriumid	Suunised koostatud, muuhulgas: planeerimisseaduse põhimõtete selgitused, maakonnaplaneeringutega asutuse suunamise võimaluste uuring, avalike ja

	erinevate planeerimistasandite jaoks	ja kestliku arengu põhimõtteid silmas pidavate planeeringusuuniste koostamine ja tutvustamine ametkondadele ning kohalikele omavalitsustele			erateenuste paiknemise uuring, soovitud planeerimiseks kahaneva asustusega piirkondades, planeeringuhangete läbiviimise soovitud, nõuanded üldplaneeringute koostamiseks, väikeasulate uuring, rohevõrgustiku juhend. Võimalikud koostatavad juhendid: Detailplaneeringute juhendmaterjalid, kahaneva asustusega kohanemise suunised (sh teenustevõrk – nt koolivõrk).
	16. Teenuste ja töökohtade kättesaadavuse tagamine toimepiirkondade sisese ja omavahelise sidustamise kaudu ühistranspordi abil	Üleriigiline liikuvuse uuring igapäevaste toimepiirkondade (tööjõuareaalide) sees ja selle alusel ühistranspordi optimeerimise kava väljatöötamine (arvestades ka toimepiirkondade vahelist ning rahvusvahelist ühistranspordiühendust). Lahenduste kavandamine kohalikele omavalitsustele aladel, mis jäävad väljapoole toimepiirkondi.	Pidev tegevus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Üleriigilist liikuvuse uuringut läbi viidud pole. Kavandatud 2021, kui uus transpordi ja liikuvuse arengukava on kinnitatud ning uued indikaatorid olemas. 2020. aastal valmib ajakasutuse uuring, mis on üle-eestiline ning kajastab ka liikuvust.
	17.	Erinevate ühistranspordiliikide ja -liinide liikumisgraafikute (sh koolitransport) kasutajakeskse sidustamise kavandamine	Pidev tegevus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Maanteeamet, ühistranspordikeskused	Ühistranspordiliikide ja -liinide liikumisgraafikutega tegelevad Maanteeamet ja piirkondlikud ühistranspordikeskused. Kasutajakeskse sidustamise kavandamine toimub järjepidevalt. Seoses Tallinna ja Harjumaa liikuvuskavaga 2035+ töö tulemustega on käivitatud järgmise sammuna Tallinna ja Harjumaa ühistranspordi ühise planeerimise töögrupp, mille eesmärk on välja pakkuda 2020 aasta lõpuks rahastus ja toimivusmudel ÜT piirkondlikuks terviklikuks planeerimiseks.
	18. Asustuse püsimeks vajaliku sotsiaalse taristu tagamine	Sotsiaalse taristu ja teenuste kättesaadavuse põhimõtete kokkuleppimine toimepiirkondades. Meetmete väljatöötamine ja elluviimine vajaliku taristu püsimeks ja korrashoiuks või muul viisil selle kättesaadavuse tagamiseks	2013-2022	Rahandusministeerium, muud ministeeriumid	Kehtivates maakonnaplaneeringutes on muu hulgas määratletud keskuste võrgustik koos seal soovituslikult kättesaadavate teenustega. Täpsem määratlemine üldplaneeringutes. Vajalik on jätkuv koolivõrgu korrastamine. Koostööprojekti OECDga leitakse valdkondade ülesed lahendused ruumi, teenuste ja taristu kohandamiseks kahaneva rahvaarvuga.
	19. Asustuse püsimeks vajaliku andmesidetaristu tagamine	Kogu Eestit katva lairiba baasvõrgu arendamine	2012–2020	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Lairiba baasvõrk saab kavandatud kujul lõplikult valmis 2020. Selle tulemusel saab Eesti maapiirkondesse rajatud ca. 7000 km baasvõrku.
	20. Riigi huvide määratlemine, kaardistamine ja arenguks vajaliku maarekursi reserveerimine	Riigi ülesannete täitmiseks vajaliku maarekursi kaardistamine	Pidev tegevus	Keskonnaministeerium	Toimub informatsiooni pidev ajakohastamine.
	21. Kiire, piisava sagedusega ja mugav ühendus välismaailmaga	Raudtee-, bussi-, laeva- ja lennuliiklust siduva mitmeliigilise ühistransporditerminali ja selle linnaliiklusega ühendamise kavandamine Tallinnas	Pidev tegevus	Tallinna Linnavalitsus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Ülemiste ühisterminali detailplaneeringuga on jätkatud ning see on vastuvõtmise eelses staadiumis. Paralleelselt toimub terminali hoone, selle ümbruse ning raudtee jaamateede projekteerimine. Sadama trammiliini põhimõtteline koridori on paigas, käimas on projekteerimishange, mille lepingu sõlmimine on kavas septembris 2020. Trammitee ehitusega on kavas alustada 2022. aastal ning Tallinna lennujaama Vanasadamaga ühendav trammiliin valmib eeldatavalt 2023. aastal.
	22.	Mitmeliigiliste ühistranspordisõlmede ja nende ühendamise kavandamine olulisemates keskustes (vastavalt vajadusele)	Pidev tegevus	Kohalikud omavalitsused, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	
	23. Kvaliteetse elukeskkonna edendamine	Kvaliteetse ruumi aluspõhimõtete rakendamine, sidumine seirega (vt ka tegevus „Elukeskkonnaga rahulolu mõõtmise parendamine“)	Pidev tegevus	Kultuuriministeerium, Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskonnaministeerium, kohalikud omavalitsused	Lisatud 2020
Teenuste, haridusasutuste ja töökohtade	24. Liikluse muutmine kiireks, ohutuks ja mugavaks	Tallinna–Tartu, Tartu–Valga ja Tallinna–Narva raudteelõikude arendamine viisil,	Pidev tegevus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskonnaministeerium	Viiakse ellu valitsuskabineti 27.06.19 otsust raudtee elektrifitseerimise kohta raudteelõikudel Tapa–Narva, Tallinn–Koidula, Tartu–Valga ja Tallinn–Viljandi.

kättesaadavuse tagab toimepiirkondade sisene ja omavaheline sidustamine kestlike transpordiliikide abil. Tagatud on kiire, piisava sagedusega ja mugav ühendus välismaailmaga. Erinevaid transpordiliike kasutatakse tasakaalustatult, arvestades piirkondlike eripärade		mis tagab reisiringide liikumiskiiruse kuni 160 km/h, kus see on otstarbekas			Tuginetakse avaliku raudteefrastruktuuri arendamist suunavale tegevuskavale aastateks 2019–2024.	
	25.	Reisiraudteede kvaliteedi ja ohutuse arendamine viisil, mis tagab rongide liikumiskiiruse kuni 120 km/h	Pidev tegevus	Majandus- ja Kommunikatsiooni- ministeerium, Keskkonnaministeerium	Enamjaolt on tegevusi teostatud perioodi 2014–2020 EL vahendite toel. Aastatel 2014–2019 on toimunud mitmeliigiliste sõlmede arendamine, edukalt ellu viidud raudteepaatuste meede. Lisaks Vabariigi Valitsuse taristuinvesteeringute programm: Haapsalu raudtee esimene etapp (Riisipere-Turba lõigu ehitus - 8 mln eurot) ning investeeringuid Tallinn-Tartu raudtee (11 mln eurot) ja Tapa-Narva raudtee kiiruste tõstmiseks (12,9 mln eurot). AS Eesti Raudtee raudteefrastruktuuri majandamise tulude ja kulude tasakaalu tagamine läbi riigieelarveliste toetuste.	
	26.	Maanteed sõidetavuse ja ohutuse arendamine Eestile olulistes rahvusvahelistes suundades	Pidev tegevus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Üleriigiline planeering Eesti 2030+ sätestab, et riigil tuleb tagada riigi tugi- ja kõrvalmaanteed ning kohalike teede hea aastaringne sõidetavus ja ohutus. Riigiteede teehoidu ja selle ohutust kavandatakse ja viiakse ellu Vabariigi Valitsuse korraldusega kinnitatud riigiteede teehoiukava alusel. Kehtivad joonobjekti täpsusastmes lahendatud maakonnaplaneeringud on aluseks parenduste tegemisel.	
	27.	Transpordiühenduse tagamine sadamate ja lennuväljade jaoks ning arenguks vajalike maa- ja veealade tagamine	Riikliku tähtsusega sadamate arenguks vajalike maa-alade reserveerimine	Pidev	Kohalikud omavalitsused	
	28.	Riigile oluliste väikesadamate võrgustiku ja sadamate arendamise tegevuskava koostamine	2020+	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Maaeluministeerium	2014. aastal valmis väikesadamate võrgustiku kontseptsioon aastateks 2014–2020 riikliku arengukava „Eesti merenduspoliitika 2012–2020“ järgena, mis on ka ellu viidud. Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) 2014–2020 meetme „Kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia“ raames on tehtud hulgaliselt investeeringuid väikesadamatesse. Edaspidi muutub järjest olulisemaks kättesaadavate teenuste loetelu laiendamine. Kajastatakse ka mereala planeeringu tegevuskavas.	
	29.	Tuuleenergeetika ja muude taastuvenergeetika liikide (sh päikeseenergia) arendamiseks sobilike alade leidmine KOV või riigi planeeringutega	Tuulikuparkide kavandamine planeeringute abil	2011–2023	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium, Maaeluministeerium, kohalikud omavalitsused	Tuuleenergeetika maakonnaplaneeringute teemaplaneeringud kehtestatud (elluviimine toimub täpsemate menetlustega). Koostamisel on üldplaneeringud, mille raames otsitakse täiendavaid võimalusi tuuleenergeetika arendamiseks.
	30.	LNG terminali kavandamine ja arendamine	2020+	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (tegevusi viib ellu erasektor)	Tegevusi teostab arendaja vastavalt turuolukorrale.	
31.	Energia salvestusvõimaluste edendamine (sh taastuvgaasid, pump-hüdro)	2020+	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium			
Elektritootmisvõimsuse arendamisel on vaja keskenduda Eesti varustamisele energiaga. Uued energiatootmisüksused tuleb paigutada ruumis ratsionaalselt ja kestlikult. Eesti energiavarustuse võimalusi tuleb avardada, luues välisühendusi Läänemere piirkonna energiavõrkudega. Tuleb vältida	32.	Eesti ja Läänemere piirkonna riikide vahelise energiaühenduse parandamine ja jaotusvõrgu nüüdisajastamine	Eesti ja Soome vahelise elektriühenduse (EstLink 3) kavandamine	2020+	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Elektriühendused Eesti ja Soome vahel on rajatud. Tegeletakse sõltuvalt turuolukorrale.
	33.	Venemaa ja Eesti elektrivõrkude desünkroniseerimine	Pidev tegevus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Kui tulenevalt rahvusvahelistest kokkulepetest selgub, et konverterjaamad on vajalikud, siis need rajatakse. Kesk-Euroopa sünkroonlaga ühinemiseks jaamad vajalikud pole.	
	34.	Gaasitorustiku kavandamine Eesti ja Soome vahel	2015–2020	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Balticconnectori projekt läheb kasutusse 2020 aastal	
	35.	Elektriautode laadimisvõrgustiku arendamine	2020+	Tegevusi viib ellu erasektor	Vabariigi Valitsus sõlmis 2011. aasta märtsis Mitsubishi Corporationiga lepingu 10 miljoni AAU ulatuses saastekvoodi müügiks, et algatada Eesti elektromobiilsuse programm. Lisaks muule tegevusele rajati üleriigiline elektrisõidukite kiirloomistariistu. 2013. aastal valmis sellel hetkel kogu Euroopas unikaalne kogu	

soovimatut mõju kliimale, saavutada taastuenergia suurem osakaal energiavarustuses, tagada energiasäästlike meetmete rakendamine ja energiatootmise keskkonnamõju vähendamine					riiki kattev kiirlaadimistaristu, mille puhul oli kriteeriumiks, et laadijate vaheline vahemaa ei tohi ületada 60 km. Kogu taristu oli CHAdeMO standardil. Kuna elektrisõidukite areng on olnud kiire, siis on aastate jooksul tekkinud erinevaid standardeid. 2015. aastal otsustas riik erastada laadimistaristu kuna erasektor oli valmis teenuse osutamise üle võtma ja riigipoolne doteerimine polnud enam hädavajalik. Täna on laadimistaristu erastatud (uus omanik on Elektrilevi OÜ). Laadimistaristu ajakohastamine algab 2020. aasta jaanuaris. Eestis on tekkinud juba ka elektrisõidukite laadijaid erasektori eestvedamisel ja riigi soov oleks, et kõik erinevad taristud ja laadijad oleksid integreeritavad ja nendes oleks võimalikult ühtne maksesüsteem, et ka välituristil oleks neid hõlbus kasutada ja ei peaks tegema eraldi lepinguid jne. ELMO laadimistaristu kiirlaadijaid on hetkel Eestis 167. Kiirlaadijatest paikneb 102 linnades/asulates ja 65 maanteedes. Suurematest linnadest on Tallinnas 38, Tartus 11, Pärnus 5, Viljandis 3 ja Narvas 2 kiirlaadijat. Laadimistaristu arendamine on jätkuvalt vajalik, sh maakonnakeskustes.
	36.	Võrguühenduste kavandamine taastuenergeetika arenduste võrku ühendamiseks (maismaal asuvad arendused ning merearendustega seotud ülekandetaristu maismaal)	2030	Elering, kohalikud omavalitsused	Lisatud 2020
Maakasutusmuudatuste seire	37.	Instrumentide ja mehhanismide välja töötamine ja rakendamine maakasutusmuudatuste seireks	2021+	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	Lisatud 2020
	38.	Ligipääsetavuse seire korraldamine Riigikantselei juures tegutseva ligipääsetavuse rakkerühma töö tulemusi arvestades	2021+	Sotsiaalministeerium, Riigikantselei	Lisatud 2020
	39.	Elukeskkonnaga rahulolu mõõtmise parendamine ja sidumine poliitika kujundamisega	2021+	Rahandusministeerium, Kultuuriministeerium	Lisatud 2020
	40.	Maakasutusmuudatuste seire korraldamine	2021+	Rahandusministeerium	Lisatud 2020
Rohevõrgustiku sidusus, maastiku- ja kultuuriväärtuste hoidmine	41.	Maastikukonventsiooni rakendamine	2021-2024	Keskkonnaministeerium, Rahandusministeerium	Lisatud 2020
	42.	Rohevõrgustiku toimimise edendamine	2024	KOVid, Keskkonnaministeerium, Rahandusministeerium	Lisatud 2020
	43.	Väärtusliku põllumajandusmaa säilimine	2024	KOVid, Maaeluministeerium, Rahandusministeerium	Lisatud 2020